

EN RAPPORT FRÅN TECHSVERIGE

En techagenda för EU

EN RAPPORT FRÅN TECHSVERIGE

En techagenda för EU

| 4 | TechSverige |

En techagenda för EU

Innehållsförteckning

1. Ett viktigt val för tech i EU	8
<i>Faktaruta: Europaparlamentet</i>	8
Digitaliseringen fortsätter att omvandla samhället	8
EU halkar efter.....	8
Sverige har goda förutsättningar	9
Sveriges digitalisering i ett större perspektiv	9
2. EU:s techpolitik är nyckeln.....	11
En kommission för digital konkurrenskraft.....	12
Ett Europaparlament för digital konkurrenskraft	12
3. En techagenda för EU.....	13
Ett konkurrenskraftigt digitalt EU	13
Ett EU i framkant för grön och digital omställning	13
Sverige som ett digitalt föregångsland	13
4. En techagenda för EU – förslag.....	14
1. Låt de nya reglerna börja verka	14
2. Påskynda EU:s gröna och digitala omställning.....	14
3. Förenkla för datadriven innovation och tillväxt.....	15
4. Återta positionen som ledande nätnation	15
5. Samordna och förenkla för hög informations- och cybersäkerhet	16
6. Stärkt kompetensförsörjning för EU:s konkurrenskraft.....	16
7. Forskning och innovation för avancerad digitalisering	17
8. Bana väg för AI och ny teknik	17
9. En arbetsmarknad med konkurrenskraft	17
Intervjuer.....	18
Källförteckning.....	24

1. Ett viktigt val för tech i EU

Den 9 juni är det val till Europaparlamentet i Sverige och 21 svenska ledamöter ska utses. Parlamentet ska godkänna Europeiska kommissionen för mandatperioden till 2029. Europas digitalisering och dess bidrag till både konkurrenskraft och grön omställning kommer att vara avgörande frågor under mandatperioden.

TechSverige vill bidra till en saklig och faktabaserad debatt inför valet och med den här rapporten hoppas vi att väljare, partier och kandidater i valet ska få en bättre förståelse för vad digitaliseringen och techbranschen betyder för EU:s och Sveriges välstånd.

Vår förhoppning är att de blivande svenska europaparlamentarikerna blir starka röster för ett konkurrenskraftigt EU som kan blomstra i den digitala och gröna omställningen. Vi hoppas också att de tar ledande roller i viktiga utskott och lagstiftningsarbetet för digitalisering och konkurrenskraft.

Faktaruta: Europaparlamentet

Europaparlamentet är den enda EU-institutionen som väljs direkt av EU:s medborgare i allmänna val. Valen hålls under perioden april–juli vart femte år, vanligen i maj eller juni. Nästa val till Europaparlamentet hålls den 6–9 juni 2024. Då väljs 720 ledamöter för mandatperioden 2024–2029. Av dessa väljs 21 svenska ledamöter av svenska väljare den 9 juni 2024. Flest ledamöter har Tyskland med 96 ledamöter; de minsta medlemsstaterna har sex ledamöter vardera.

Tillsammans med företrädare för medlemsstaternas regeringar i ministerrådet beslutar Europaparlamentet om lagar och budget i EU. Efter valet röstar parlamentet även om att godkänna förslagen till Europeiska kommissionens ordförande och kommissionärer. Kommissionen är den enda institution inom EU som kan ta initiativ till nya lagar. EU-valet är därför ett viktigt tillfälle där alla svenskar har möjlighet att påverka EU:s framtida inriktning då Europaparlamentet till viss del sätter ramarna för kommissionens arbete.

Digitaliseringen fortsätter att omvandla samhället

Digitaliseringen skapar nya förutsättningar och förändrar näringslivet, hur vi lever och arbetar. Den är avgörande för den ekonomiska tillväxten, produktiviteten och innovationskraften i näringslivet. Även i offentlig verksamhet är digitaliseringen ett grundläggande verktyg för att skapa en hållbar välfärd.

Kommissionen konstaterar i en vitbok att Europas framtida konkurrenskraft inom alla sektorer är beroende av avancerad digital nätinфраstruktur och tjänster, då de utgör basen för global BNP-tillväxt om 1–2 triljoner euro och den digitala och gröna omställningen av vårt samhälle och ekonomi.¹

Techbranschen i EU är viktig i sig och har betydelse för EU:s ekonomi. Svenska techbolag och andra bolag verksamma i EU vässar också andra branscher när de drar nytta av digitaliseringen. Det har stor betydelse för svensk och europeisk innovations- och konkurrenskraft. EU:s inre marknad måste ha rätt förutsättningar för digitaliseringen.

EU halkar efter

Omvärlden rusar framåt i digitaliseringen och det finns en reell risk att EU halkar efter. Användningen av uppkopplingar med hög kapacitet, som är grunden för framtidens avancerade tjänster, är lägre än i länder som USA, Sydkorea och Japan.² Endast tio av de hundra ledande techföretagen är europeiska, endast åtta procent av små och medelstora företag handlar över en europeisk gräns. Det är på samma nivå som för fem år sedan.³ I en nyligen genomförd undersökning bland branschorganisationen Digitaleuropes med-

¹ Europeiska kommissionen (2024), s. 3.

² Europeiska kommissionen (2024), s. 6.

³ Digitaleurope (2023), s. 4.

lemmar uppgav åtta av tio att företagsklimatet och regelbördan hade försämrats avsevärt under samma period.⁴

EU:s andel av den globala it-marknaden har det senaste årtiondet minskat från 22 procent 2013 till 11 procent år 2022.⁵ Det är bara 11 procent av världens mest lönsamma techbolag som har sitt huvudkontor i EU och 80 procent av europeiska vd:ar är pessimistiska i sin syn på europeisk konkurrenskraft – hela 60 procent säger att de överväger att flytta verksamhet eller investeringar till USA de närmaste två åren.⁶

Att säkra kapital är också svårare i EU jämfört med USA som har en mer väletablerad riskkapitalkultur. Till exempel har europeiska start up-företag efter nio år fått 54 procent mindre i privata investeringar, jämfört med amerikanska motsvarigheter. Hela 61 procent av den globala finansieringen av artificiell intelligens (AI) går till amerikanska företag – de europeiska får endast 6 procent av denna finansiering.⁷

Sverige har goda förutsättningar

Sverige och företag verksamma i Sverige har goda förutsättningar att leda den digitala omställningen och dra nytta av digitaliseringen brett i samhället. Det är baserat på att vi har en förhållandevis välutbyggd digital infrastruktur och en befolkning som har en hög digital mognad, liksom att vi är snabba på att ta till oss ny teknik och att använda digitala verktyg.

När det gäller integrering av digital teknik i företagsverksamhet ligger Sverige på tredje plats i EU. Sverige har den största andelen små och medelstora företag med åtminstone grundläggande digital intensitet (86 procent) och företag som använder molntjänster (69 procent) i EU. I Sverige analyserar 19 procent av företagen stordata och 10 procent använder AI-teknik, vilket är över EU-genomsnittet. Sverige är samtidigt en av ledarna i EU när det gäller små och medelstora företag med nätförsäljning (33 procent) och total omsättning från e-handel (19 procent). Dock sker endast 11 procent av nätförsäljningen över nationsgränsen, något över det låga EU-snittet.⁸

För att Sverige ska lyckas och för att EU ska stå sig i den globala konkurrensen måste EU-regler vara proportionerliga, teknikneutrala och riskbaserade. Lagarna bör tillåta att självcertifiering, uppförandekoder och marknadsdrivna standarder används för att underlätta att de avsedda målen nås. Näringslivet får då rätt förutsättningar och företag som är verksamma i EU och Sverige får chansen att konkurrera med ny teknik. Det blir också lättare att hantera risker med hjälp av den senaste tekniken som finns tillgänglig på marknaden. Den offentliga sektorn behöver i högre grad styras mot och ges möjlighet till att i större utsträckning ta till sig digitaliseringens möjligheter genom att använda sig av dem för att både skapa ett mer hållbart och effektivt samhälle för alla medborgare.

Sveriges digitalisering i ett större perspektiv

Sverige behöver bryta trenden och åter bli ledande i digitaliseringen. För att göra det krävs bland annat politiskt engagemang och ledarskap och en aktiv och tydlig digitaliserings- och techpolitik. Det gäller både i EU-samarbetet och nationellt.

Den svenska techbranschen står för 11 procent av Sveriges export, en andel som 2022 uppgick till närmare 350 miljarder kronor. Det innebär att tech är ett av Sveriges viktigaste exportsegment. Techbranschen skapar också nya arbetstillfällen. Sedan 2020 har 33 000 nya arbetstillfällen inom tech skapats och under andra kvartalet 2023 sysselsatte branschen mer än 265 000 personer.

⁴ Digitaleurope (2023), s. 4.

⁵ Europeiska kommissionen (2023), s. 12.

⁶ ERT (2024).

⁷ Digitaleurope (2024), s. 10.

⁸ Europeiska kommissionen (2022).

Trots en positiv utveckling i Sverige finns det problem då den globala techkonkurrensen hårdnar. TechSveriges rapport Svenska techbranschen 2023 visar att tillväxten inom tech i länder som Danmark, Finland, Nederländerna och Österrike har vuxit dubbelt så snabbt mellan 2015 och 2020. Andra länders kraftfulla digitaliseringsreformer och avsaknaden av reformer i Sverige gör att vi tappar vårt tidigare försprång. Inte minst tappar den offentliga sektorns digitalisering i relation till andra länder. Dessutom tappar Europa i relation till USA och länder i Asien.⁹

Målet för den svenska digitaliseringspolitiken är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Sedan flera år mäter Europeiska kommissionen medlemsstaternas digitala framsteg i undersökningen Desi (Index för digital ekonomi och digitalt samhälle). Sverige har sedan starten legat i den ledande gruppen av EU-länder, men placerar sig inte längre på pällplats i Europa.

Den här typen av index och rankningar har både brister och förtjänster och visar inte alltid hela bilden av digitaliseringen. Desi har pågått ett antal år och då blir trender tydliga. Sverige har sjunkit i rankningen och ligger numera på plats fyra. Det är en illavarslande trend. År 2018 var vi överst på listan för att sedan falla till plats två (år 2019 och 2020) och därefter plats tre (år 2021). I konkurrensen från Nordamerika och Asien är den platsen långt ifrån att vara bäst i världen. I den svenska paradgrenen konnektivitet, där bland annat användning av och tillgång till bredband och mobilnät bedöms, hamnar vi först på plats nio.

Det kan vara ännu sämre ställt inom specifika områden. Sverige ligger på nionde plats i rangordningen av digitala offentliga tjänster enligt Desi. I OECD:s Digital Government Index 2023, en jämförelse av digitaliseringen av offentliga förvaltningar i 38 länder, hamnar Sverige på plats 27. I toppen ligger Korea, Danmark och Storbritannien. Våra nordiska grannländer presterar alla över medel.

Så här ser alltså verkligheten ut för målet för digitaliseringspolitiken – att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Inte ens inom det område där olika regeringar har haft störst möjlighet att påverka genom åren, den statliga förvaltningen, imponerar resultaten.

---

⁹ TechSverige (2023) s. 30.

2. EU:s techpolitik är nyckeln

För konkurrenskraften i EU är det viktigt att driva på för ökad digitalisering och teknikutveckling. Sverige och EU behöver en techpolitik som stärker och inte hindrar nya bolag att födas i Sverige, växa upp i Europa och konkurrera globalt. Näringslivet har tydliggjort behovet av att EU har en ambitiös och uthållig politik för konkurrenskraft. Inom viktiga områden och inte minst inom AI och bredare digitalisering dominerar företag från andra delar av världen. Ett exempel är att nära 60 procent av all externfinansiering (kapital som anskaffas utanför bolaget som exempelvis riskkapital) till 5G-investeringar går till Kina, medan 27 procent går till USA och bara 11 procent till Europa. På AI-området har USA en andel på 40 procent, Asien inklusive Kina har 32 procent och Europa 12 procent.¹⁰

En del av de europeiska problemen är självförvållade med ökad reglering och statsstöd som hindrar verklig konkurrenskraft att utvecklas. Den konkurrenskraftsagenda som kommissionen presenterade under det svenska ordförandeskapet 2023 behöver därför förverkligas.

Inom digitaliseringsområdet har förslagen från kommissionen och EU:s lagstiftning handlat mycket om konsumentperspektivet och skydd för medborgarna (som integritetsfrågor). Det är även viktiga frågor för näringslivet eftersom tillit är grunden för alla kundrelationer och en välfungerande marknad, men det kräver också rätt balans. Vidare har regelgivningen varit intensiv. Hastigheten, volymen och detaljeringsgraden i EU-regleringarna under de senaste åren är utan motstycke. Under perioden 2019–2024 beslutades 116 EU-rättsakter som rör digitalisering.¹¹ Det är nästan två rättsakter i månaden under perioden.

Företagen måste både kunna förstå och kunna följa lagarna i praktiken. Detta har blivit allt svårare, särskilt inom ett område som digitalisering där utvecklingen går snabbt. Därför behöver lagstiftningen vara väl förberedd och välutformad. Här har Europaparlamentet också en roll att spela under lagstiftningsprocessen.

Innan lagstiftningsarbetet påbörjas måste det problem som ska åtgärdas och vilka konsekvenser en ny lag får för företagen och för samhället analyseras noga. Nya regler måste vara teknikneutrala och får inte skapa onödig byråkrati eller administrativa bördor för företagen. De får inte heller innebära oförsvarbara kostnader för företag eller göra det krångligare att sälja varor och tjänster online. Reglerna måste också utformas så att de kan tillämpas och tolkas på samma sätt i alla EU:s medlemsstater. Ett exempel är den komplexa dataskyddsregleringen GDPR som har visat sig svår att tillämpa, särskilt för små och medelstora företag.

Välbalanserade och välutformade regler bidrar också till att stärka både den inre marknaden och europeisk konkurrenskraft. Lagstiftningen i EU ska inte tillåtas skada vår konkurrenskraft. Regelbördan för techföretag behöver lättas och anpassas till den globala konkurrensen. Regelefterlevnad måste göras enkel, särskilt för små och medelstora företag, och där det är möjligt helt automatiseras.

Kommissionen har nyligen publicerat en vitbok, *How to master Europe's digital infrastructure needs?*, där man konstaterar att EU är vid ett vägval med stora tekniska och regulatoriska förändringar framöver.¹² Här behöver Sverige ta större plats i debatten i Bryssel för att säkra regelverk som möjliggör för oss, som det exportberoende land vi är, att bli en framgångsrik nation i konkurrens med USA och länder i Asien.

Det behövs inte bara en tydlig politisk vilja till ambitionshöjning utan också skarpa förslag och nationella investeringar för att vara ledande. Det betyder också att Sveriges ambitioner inom EU-samarbetet måste vara höga både i ministerrådet, där regeringen är representerad, och i Europaparlamentet.

¹⁰ McKinsey Global Institute (2022), s. 59.

¹¹ Citerat i Meyers (2024), s. 4.

¹² Se Europeiska kommissionen (2024).

En kommission för digital konkurrenskraft

Sverige har starka intressen av en väl utformad EU-politik för digitalisering. Dels för att fortsätta att förstärka svenska företags digitalisering, dels för att få en mer digitaliserad offentlig sektor i Sverige. Det är alltså av stor vikt vilka förslag, och hur de är utformade, som den Europeiska kommissionen kommer att presentera. Under det svenska ordförandeskapet lyftes frågan om konkurrenskraft återigen upp på EU:s dagordning. Det arbetet måste nu fyllas med innehåll.

EU behöver en inre marknadskommissionär i nästa kommission med ett tydligt mandat att utveckla en inre marknad för tjänster och digitala lösningar. Ett viktigt uppdrag för den nya kommissionen är att förenkla EU:s befintliga techregelverk och se till att det är väl genomfört och efterlevs i medlemsstaterna – innan nya regelverk införs. Det kan leda till ökad innovation och ökad tillväxt. Arbetet behöver fortsätta för att öppna för en datadriven ekonomi med nya affärsmöjligheter. Det finns möjligheter för Europa att ta ledningen i utvecklingen av datadriven innovation som tar hänsyn till integritetsfrågorna.¹³

Det finns utrymme att förenkla och rationalisera i existerande regelverk. I dagsläget finns både hål, överlappning och inkonsekvenser i regelverken som rör digitaliseringen och som behöver åtgärdas. Regelverken behöver också framtidssäkras och utgå ifrån principer och överordnande mål – och inte bara lösa problem som tycks stora för dagen. Självreglering har också en viktig roll att spela. Det är önskvärt att kommissionen fortsätter arbeta för att minska möjligheterna för medlemsstaterna att göra tillägg eller avvika från EU-gemensamma regler.¹⁴

Det är även viktigt att regelverken som styr digitaliseringen främjar öppna marknader och gör det möjligt för företag verksamma i Europa att få tillgång till den bästa tekniken och till globala marknader.

Ett Europaparlament för digital konkurrenskraft

Europaparlamentet och parlamentarikerna har ett stort ansvar för att skapa förutsättningar som gör att företag verksamma i EU kan uppnå digital konkurrenskraft. Parlamentet ska godkänna den nya Europeiska kommissionen och dess kommissionärer samt vara med och besluta om budget och om EU-lagstiftning. Parlamentet kommer att vara delaktig i att sätta ramarna för den digitala konkurrenskraften och påverka enskilda förslag till EU-lagstiftning från Europeiska kommissionen.

Svenska parlamentariker bör verka för konkurrenskraftig teknikanvändning, ökad digitalisering i samhället och en digital kapacitet i utvecklingens framkant – i linje med det som har beskrivits ovan om vad kommissionen bör prioritera. Parlamentet – och ledamöterna – har också ett eget ansvar att betänka och beskriva konsekvenser av de ståndpunkter och ändringsförslag som de för in i beslutsprocessen.

Svenska ledamöter behöver ta ansvar i de utskott som påverkar digitalisering och konkurrenskraft, men också öka ansträngningarna för att påverka i sina politiska grupper (partier) i parlamentet. Det skulle också påverka digitaliseringen och utvecklingen av de svenska företagen.

---

¹³ Meyers (2024), s. 3.

¹⁴ Jämför Meyers (2024).

3. En techagenda för EU

Givet att Europa tappar i relation till Nordamerika och Asien måste digitaliseringen inom EU sättas i relation till dessa världsledande regioner. För att möjliggöra ett konkurrenskraftigt digitalt Europa är regleringar som inte bromsar tillsammans med bättre stimulerande åtgärder av största vikt.

Ett konkurrenskraftigt digitalt EU

Under kommissionens kommande femårsperiod behöver arbetet fokusera på införandet och förutsättningarna för efterlevnaden av lagstiftningen. Svenska Europaparlamentariker behöver stärka sin röst när digitaliseringspolitik diskuteras och förhandlas i Bryssel och bör aktivt driva linjen att den lagstiftning som antas bygger på principen "Think Small First" för att säkerställa att regelefterlevnad blir enklare – där det är möjligt bör det automatiseras med till exempel digitaliserade beslut och tillstånd.

Digitaliseringen stärks när användningen ökar. Fler svenska och europeiska små och medelstora företag behöver bli mer digitaliserade. Det gynnar förstås techbranschen, men stärker också konkurrenskraften på bredden i hela näringslivet.

Ett EU i framkant för grön och digital omställning

Den gröna och den digitala omställningen, den så kallade twin transition, måste ske parallellt och påskyndas. Digital teknik möjliggör och är en förutsättning för hela samhällets klimatomställning genom bland annat energieffektivisering och cirkulär ekonomi. Inom grön omställning har EU dessutom en stor konkurrensmöjlighet.

Ett nära samarbete mellan medlemsstaterna, ökad interoperabilitet och en väl utbyggd och tillförlitlig digital infrastruktur behövs för att EU ska nå sina klimat- och miljömål och sin fulla globala konkurrenspotential. Svenska Europaparlamentariker uppmanas att agera för att den digitala infrastrukturen som grund tas till vara för denna omställning och når ut brett.

Sverige som ett digitalt föregångsland

Om EU ska följa med i och leda den digitala utvecklingen behöver medlemsstaternas goda exempel och kunskap användas i EU-samarbetet. Sverige har unika förutsättningar att bidra till utvecklingen genom bland annat starka företag, utbildad befolkning och förnybar energi. Svenska Europaparlamentariker uppmanas att inom ramen för sitt arbete dra nytta av detta genom bland annat ökad dialog med näringslivet.

4. En techagenda för EU – förslag

TechSveriges techagenda för EU innehåller förslag inom nio områden för att utveckla EU:s arbete inom digitaliseringen och på vilka de svenska Europaparlamentarikerna behöver fokusera på.

1. Låt de nya reglerna börja verka

Under den senaste mandatperioden har regleringen av digitaliseringen ökat kraftigt. Efter en intensiv lagstiftningsperiod behöver företag som verkar i EU få en paus från nya krav och i stället kunna börja utnyttja de fördelar som regelverken ger och anpassa sig till de krav som ställs. En del av lagstiftningen har varit önskvärd och nödvändig, men ofta har det gått för fort och konsekvenserna har inte analyserats tillräckligt.

Införandet och förutsättningarna för efterlevnaden av lagstiftningen måste nu prioriteras av kommissionen. Principen "Think Small First" för enklare regelefterlevnad skulle kunna genomföras genom automatiserade, digitaliserade processer och beslut för till exempel tillstånd.

- EU behöver en inre marknadskommissionär i nästa kommission med ett tydligt mandat att utveckla en inre marknad för tjänster och digitala lösningar bland annat genom att arbeta med införandet och förutsättningarna att efterleva reglerna.
- Det måste bli praktiskt möjligt och lätt att använda regulatoriska sandlådor för företag som vill utveckla sig. Det är en juridisk konstruktion som tillåter företag att erbjuda produkter eller tjänster i en modifierade regleringsmiljö. Då kan företagen testa en produkt eller tjänst innan den erbjuds till en bredare del av marknaden.

2. Påskynda EU:s gröna och digitala omställning

I EU:s gröna giv, liksom i till exempel Sveriges industristrategi, identifieras digitalisering och digitala lösningar som nycklar till omställningen. Digitala lösningar kan minska utsläppen i samhället på flera sätt. Utsläppsminskningarna kan bli betydande genom att stora system ytterligare digitaliseras (som till exempel energi och transporter), effektivare processer och nya arbetssätt.

5G-tekniken tillsammans med sakernas internet (Internet of Things, IoT) och AI ligger till grund för många av de lösningar som krävs för att klimatmålen ska nås och bidra till att hela samhället blir mer resurseffektivt med mindre klimatpåverkan. Dessa tekniker uppskattas kunna bidra till att minska de globala utsläppen med upp till 15 procent och indirekt bidra till en ytterligare minskning med 35 procent genom påverkan på konsumenters och företags beslut samt genom systemtransformationer.¹⁵

Digitala lösningar är verktyg som till exempel kan minska utsläpp inom livsmedelsproduktion, tillverkningsindustri, offentlig sektor och dess energiförbrukning, byggnation, fastigheter och transport. Redan existerande digitala lösningar kan skalas upp både nationellt och globalt och spridas till fler branscher för att öka nyttan.

Interoperabilitet och tillförlitlig kommunikationsinfrastruktur med hög kapacitet och ett nära samarbete mellan medlemsstaterna kommer att vara avgörande för den digitala och gröna omställningen, den så kallade twin transition.

---

¹⁵ Exponential Roadmap 2030.

Vi vill se mer av EU-gemensamma idéer och handling mellan den digitala och gröna omställningen.

- EU:s koppling mellan den digitala omställningen och klimatomställningen behöver nödvändigtvis inte ytterligare lagstiftning men en ny injektion av energi och synliggörande om denna starka koppling för att nyttjandet av digitalisering som verktyg snabbt ska öka.
- På EU-nivå behöver det uppmärksammas hur digitaliseringens kraft kan användas i miljö- och klimatarbetet i diskussionerna mycket tidigare i samtliga processer, inklusive nya förslag.
- För att maximalt dra nytta av digitaliseringen krävs en betydande mängd förnybar energi i förhållande till vad som produceras i EU i dag och ett genomförande av Fit for 55 är därför av stor betydelse.

3. Förenkla för datadriven innovation och tillväxt

Det behövs en mer sammanhållen politik för hur data kan tas tillvara och användas i EU. I dag är viktiga regler för dataanvändning spridda i olika lagstiftningar och genomförandet i medlemsstaterna varierar. Detta riskerar att öka med de nya regler som togs fram under innevarande mandatperiod. Nästa kommission bör därför fokusera på att genomföra den aktuella datastrategin, och inte lägga till mer reglering.

- EU bör förbli öppet för idéer att förenkla och harmonisera befintlig lagstiftning som rör dataanvändning.
- Inom EU-samarbetet bör man stödja marknadsledda standardiseringsinsatser för att lösa frågor om datahantering, dataåtkomst och interoperabilitet.
- Frivilligt datautbyte bör främjas inom ramar som är baserade på specifika användningsfall som uppfyller faktiska industriella behov.
- Både GDPR och sektorsspecifika regler gör det svårt och kostsamt att följa regler för datadelning mellan företag. Företag kan behöva interagera med tolv tillsynsmyndigheter i en medlemsstat. Därför bör det tydliggöras att ett företag ska kunna lyda under en huvudansvarig myndighet enligt dataakten.
- Dataakten ska vara överordnad när det gäller europeiska statistikmyndigheters rätt att kräva in data från företag.
- Minska rapporteringsbördan genom att införa principen en uppgift, en gång (once-only reporting) för rapporteringskraven i EU-lagstiftningar som GDPR, dataakten, AI-akten, cyberresiliensakten (CRA) och andra regelverk.

4. Återta positionen som ledande nätnation

Om Sverige ska vara ledande inom konnektivitet krävs en EU-politik som stöttar den ambitionen. Sverige har historiskt varit en stark och drivande kraft i det europeiska digitaliseringsarbetet. Moderna och säkra nät för kommunikation och bredband är grunden för en hållbar digital omställning av samhället och näringslivet.

I TechSveriges rapport Miljarder skäl för 5G har potentialen vid ett snabbt införande av 5G beräknats till en höjning av BNP med 126 miljarder kronor årligen genom ökad effektivitet och innovation.

TechSverige anser att Sverige bör och kan ta en större plats i EU-arbetet. Inom ramen för regeringens arbete med en ny digitaliseringsstrategi föreslår vi därför att regeringen inkluderar en svensk EU-politik för 5G, 6G och konnektivitet som gör att EU blir en ledande nätunion. Det behövs också stabila förutsättningar för annan digital infrastruktur som datacenter.

Vi önskar också se framtida svenska parlamentariker i Bryssel som engagerar sig i nätfrågor genom att:

- Driva på för en europeisk politik som betonar nätens betydelse för EU:s näringsliv och konkurrenskraft och som främjar innovation för den digitala omställningen.
- Skapa regelverk som ger ett gott investeringsklimat där det enkelt och kostnads-effektivt går att etablera nät och annan digital infrastruktur.
- Främja en sammanhängande inre marknad för mobil kommunikation, inklusive en harmoniserad och ändamålsenlig spektrumtilldelning.
- Stimulera spridningen av goda exempel på 5G-tillämpningar mellan EU:s medlemsstater.

5. Samordna och förenkla för hög informations- och cybersäkerhet

Det har varit nödvändigt med svar från EU på problemen inom informations- och cybersäkerhet. Svaren har också lett till att flera organisationer har uppdrag och ansvar inom området, liksom en alltmer svåröverskådlig reglering i EU. Risken för överreglering är också reell, i kombination med bristen på kompetens inom området kan EU bli mindre säkert när informations- och cybersäkerhetsriskerna ökar. Regelverken kan i praktiken bli överlappande och rapporteringskraven onödigt komplicerade. Både CRA och NIS2 kan i praktiken leda till att rapportering i enlighet med dem också behöver rapporteras under GDPR. Det finns också risker för krockar med sektorslagstiftningar.

- Samordna EU:s arbete med informations- och cybersäkerhet genom att slå samman organisationer som Enisa, Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet (ECCC), CSIRT-nätverket på EU-nivå och andra organisationer med ansvar inom informations- och cybersäkerhet.
- Molntjänster regleras av både CRA och NIS2. Tydliggör hur NIS2 och CRA ska samspela vad gäller fjärrbehandling av data.
- Minska rapporteringsbördan genom att införa principen en uppgift, en gång (once-only reporting) för rapporteringskraven till en utpekad myndighet.

6. Stärkt kompetensförsörjning för EU:s konkurrenskraft

Den digitala omställningen med en snabb teknikutveckling skapar ett behov av att personer med rätt kompetens finns för att ta de nya arbetstillfällen som skapas. Medlemsstaterna behöver samarbeta med näringslivet så att det finns utbildningar som svarar mot arbetsmarknadens behov och som är bättre anpassade till de arbetstillfällen som finns och skapas i digitaliseringen. Det innebär också att medlemsstaterna måste kunna locka till sig fler med rätt kompetens från EU och resten av världen. Det ställer också stora krav på välfungerande svenska regler för arbetskraftsinvandring. För Sverige behövs fler reformer som leder till bättre matchning på arbetsmarknaden.

Svenska europaparlamentariker bör värna om den fria rörligheten av personer.

- Det måste bli lättare för både EU-medborgare och tredjelandsmedborgare att arbeta och röra sig inom EU. Det kan bland annat handla om att skapa bättre förutsättningar och gemensamt erkännande av kvalifikationer och få tillgång till varandras arbetsmarknader.

7. Forskning och innovation för avancerad digitalisering

I en globaliserad ekonomi med snabb teknisk utveckling behöver EU satsa på innovation, forskning och utveckling för att möta framtiden. Därför måste investeringar i forskning och innovation öka. Det gäller inte minst inom avancerade områden som AI, kvantdatorer, 6G, informations- och cybersäkerhet. Det rör både EU:s forskningsmedel och bättre förutsättningar för näringslivets FoU-satsningar.

- Den administrativa bördan kring ansökningar av forskningsmedel från EU bör minska. Tid och pengar ska gå till forskningsaktiviteter, inte till pappersarbete.
- Forsknings- och innovationssatsningar behöver främja en bred kunskapsspridning och lärande mellan branscher och domäner. I dag finns alltför många exempel där stora forskningsprojekt skapar stuprör och på det sättet passivt begränsar nyttan av ett införande.
- Det behövs ökade satsningar på forsknings- och utvecklingsprogram på EU-nivå som omfattar hela kedjan från grundforskning till tillämpningar.

8. Bana väg för AI och ny teknik

För att EU ska få förmågan att ligga i framkant vad gäller AI och banbrytande digital teknik behöver ett antal grundförutsättningar förbättras. Att accelerera användandet av dessa tekniker är avgörande för att klara både klimatutmaningar och EU:s välfärdsutmaning samt för att förstärka EU:s konkurrenskraft.

- Minska regelbördan. Givet beslutade regelverk som AI-akten, dataakten med flera behövs nu en tydlig policy för tolkning av lagstiftningen som fokuserar på en efterlevnad som inte begränsar innovation och global konkurrenskraft.
- Förbättra förutsättningarna för företag att både utveckla och använda AI, öka beredskapen för att anpassa AI-akten. Därutöver behöver AI-byrån få reella möjligheter att underlätta för företagen.
- Säkerställ en god kompetensförsörjning i både spets och bredd kring AI och digital teknik – en god kompetensförsörjning banar väg för bred användning och införande av dessa tekniker ger skalfördelar och hävstångseffekter kring nytta inom offentlig sektor och konkurrenskraft hos näringslivet.
- Verka för en global standard för etisk användning av AI.
- Främja att EU spelar en aktiv och konstruktiv roll i det internationella arbetet kring AI och ny teknik till exempel i arbetet med globala standarder.

9. En arbetsmarknad med konkurrenskraft

EU:s socialpolitik ska bidra till att konkurrenskraften hos företag verksamma i EU stärks, att arbetstillfällen skapas och att kompetensförsörjningen säkerställs. Arbetsmarknadens parter roll, både på EU-nivå och nationellt, måste fortsatt stärkas i syfte att kollektivavtal erkänns som ett konkurrenskraftigt och flexibelt regleringsinstrument för arbetsvillkor.

- Minska EU-regleringar av arbetsmarknaden för att minska regelbördan för arbetsgivarna.
- Utforma direktiv på det socialpolitiska området med flexibilitet för anpassningar till olika branscher och nationella arbetsmarknadssystem.
- Analysera särskilt påverkan på företags konkurrenskraft i konsekvensbedömningarna till kommissionens förslag till lagstiftning på det socialpolitiska området.
- Värna EU:s subsidiaritetsprincip och bibehåll fördelningen av EU:s respektive medlemsstaternas behörighet på området.
- Värna den svenska kollektivavtalsmodellen långsiktigt genom att lyfta fördelarna med kollektivavtal som regleringsinstrument som alternativ till lagstiftning.

Lars Kry
vd på Nexer Group

**"Innovation och
entreprenör-
skap är centralt
för att driva till-
växt och kon-
kurrenskraftiga
företag."**

INTERVJU MED LARS KRY, VD PÅ NEXER GROUP

Den digitala utvecklingen går fort och inom flera områden har EU haft svårt att följa med de länder och regioner som leder utvecklingen globalt. Vad anser du är viktigast för att stärka EU:s digitala konkurrenskraft?

– Den snabba utvecklingstakt som vi befinner oss i ställer kvar på prioritering, handling och investering. För att EU ska kunna öka sin digitala konkurrenskraft anser jag att det behövs större investeringar inom AI, infrastruktur och cybersäkerhet. Detta är områden som kommer medföra stora förändringar för både företag, samhälle och medborgare och då krävs satsningar och investeringar, säger Nexer Groups vd Lars Kry.

En vanlig kritik mot digitaliseringspolitiken inom EU är att regleringsbördan har ökat kraftigt under senare år. Delar du den bilden och hur påverkar det ditt företag?

– Regleringsbördan inom EU har ökat vilket till stor del är relaterat till initiativ som syftar till att skydda konsumenters data och integritet (exempelvis GDPR) samt även reglera ny teknik såsom AI med till exempel AI-akten. Jag tror att detta är ett måste allt eftersom nya tekniker växer fram samt att tekniken mognar. Viktigt dock att säkra att innovation, flexibilitet och snabbhet inte påverkas negativt då dessa är viktiga konkurrensfaktorer.

Snart ska Sverige välja 21 Europaparlamentariker. Vad är dina medskick till kandidaterna och vilka tre frågor skulle du vilja att de driver i Bryssel för att gynna utvecklingen av ett konkurrenskraftigt och hållbart digitalt Sverige?

– Det är av stor vikt att kandidaterna representerar Sverige på ett förtjänstfullt sätt och aktivt driver frågor som stärker Sveriges position inom en konkurrenskraftig och hållbar digital framtid. Här är tre

centrala frågor jag skulle vilja att de tar med sig till Bryssel:

1. Innovationskraft:

Innovation och entreprenörskap är centralt för att driva tillväxt och konkurrenskraftiga företag. EU bör underlätta samverkan, innovations- och forskningsarbete och bidra till en välmående grogrund för entreprenörer och affärsbyggande.

2. Digital Infrastruktur:

För att Sverige ska kunna vara ledande inom digitalisering krävs tillgång till en stark och robust digital infrastruktur över hela landet. Detta inkluderar inte bara städerna utan också de mer avlägsna delarna och landsbygdsområdena. Europaparlamentarikerna bör arbeta för att säkerställa att EU:s stöd och regelverk prioriterar och underlättar snabb utrullning av 5G/6G. Detta är grundläggande för att möjliggöra digital innovation på bred front.

3. Techkompetens:

Digital kompetens är en grundsten för att kunna navigera och utnyttja de möjligheter som digitaliseringen medför. Kandidaterna bör verka för att EU intensifierar sitt arbete med att integrera digital utbildning på alla nivåer – från grundskola till universitet och vuxenutbildning. Speciellt viktigt är att fokusera på programmering, dataanalys, cybersäkerhet och digitalt entreprenörskap som kärnkompetenser i läroplaner.

A woman with long dark hair, wearing a white blouse and brown trousers, stands in a data center aisle. She is smiling and looking towards the camera. The background consists of grey metal racks with a grid pattern, typical of a server room. The lighting is bright and even.

Regina Donato
Dahlström
Sverige- vd på Equinix

**”Datacenter
förbises ofta
i EU:s digitala
omställning”**

INTERVJU MED REGINA DONATO DAHLSTRÖM SVERIGE-VD PÅ EQUINIX

Den digitala utvecklingen går fort och inom flera områden har EU haft svårt att följa med de länder och regioner som leder utvecklingen globalt. Vad anser du är viktigast för att stärka EU:s digitala konkurrenskraft?

– Digital infrastruktur är grunden för vår ekonomi och vårt digitala samhälle. Men det finns flaskhalsar: överbelastade nät, brist på tillräckligt med ren energi och välutbildad teknisk arbetskraft. Det är områden som måste stärkas inom EU och jag anser att man bör prioritera utvecklingen av digital infrastruktur med bland annat datacenter och fibervägar, som är avgörande för att stödja avancerad teknik och ekonomin i stort, säger Regina Donato Dahlsröm.

En vanlig kritik mot digitaliseringspolitiken inom EU är att regleringsbördan har ökat kraftigt under senare år. Delar du den bilden och hur påverkar det ditt företag?

– Ja, vi ser allt fler överlappande rapporteringsskyldigheter inom EU, där vi måste rapportera samma information flera

gånger till olika ställen vilket kostar tid och pengar. Väl genomtänkt reglering kan bidra till att skapa lika villkor och fastställa minimistandarder men då behöver tillsynsmyndigheterna ta sig tid att förstå vår sektor och affärsmodeller.

Snart ska Sverige välja 21 Europaparlamentariker. Vad är dina medskick till kandidaterna och vilka tre frågor skulle du vilja att de driver i Bryssel för att gynna utvecklingen av ett konkurrenskraftigt och hållbart digitalt Sverige?

1. Skapa en proportionerlig och väl genomtänkt reglering inom digital infrastruktur som bidrar till att skapa lika villkor och fastställa minimistandarder.

2. Datacenter förbises ofta i EU:s digitala omställning, trots att de bokstavligen är den digitala grund som allt är byggt på. Kom ihåg det när det beslutas om nya regleringar och investeringar.

3. Stöd och investera i forskning och utbildning kring digital infrastruktur för att vi ska fortsätta ha en konkurrenskraftig ekonomi.

A portrait of Anna Wikland, a woman with long, wavy blonde hair, wearing a white blouse with a lace collar and red lipstick. She is looking directly at the camera with a slight smile. The background is a plain, light-colored wall.

Anna Wikland
Sverigechef på Google

**"Vi måste göra
det enkelt för
bolag att an-
vända tekniken
och göra rätt"**

INTERVJU MED ANNA WIKLAND SVERIGECHIEF PÅ GOOGLE

Den digitala utvecklingen går fort och inom flera områden har EU haft svårt att följa med de länder och regioner som leder utvecklingen globalt. Vad anser du är viktigast för att stärka EU:s digitala konkurrenskraft?

– Vi lever i en så spännande tid – jag har haft förmånen att vara Sverigechef på Google i åtta år och de tekniksprång AI-utvecklingen har tagit är inte bara spännande utan också väldigt viktiga. Viktiga för att med AI som hjälp, kan vi lösa utmaningar som vi står inför på till exempel klimat- och miljöområdet och hälsoområdet. Med hjälp av generativ AI kan vi alla nu förbättra och förstärka våra förmågor – vilket kommer innebära en stor produktivitetsvinst vilket kan snabbt stärka Europas BNP med 8 procent (Sveriges 9)! Detta skulle inte bara vara ett välkommet tillskott i ekonomin, men också stärka vår konkurrenskraft. Så det bästa EU kan göra är att säkerställa att vi tar till oss tekniken. För att göra det möjligt ser vi att EU behöver göra följande:

1. Investera i människor.
2. Investera i forskning och innovation.
3. Skapa en digitaliserad inre marknad.

En vanlig kritik mot digitaliseringspolitiken inom EU är att regleringsbördan har ökat kraftigt under senare år. Delar du den bilden och hur påverkar det ditt företag?

– Utifrån vårt perspektiv är det viktigt att vi får tydliga regelverk på plats som främjar innovation framåt, vi måste göra det enkelt för bolag att använda tekniken och göra rätt. På Google fokuserar vi på att säkerställa att vi gör de förändringar

av våra produkter och processer som krävs för att leva upp till regelverk såsom regler om en inre marknad för digitala tjänster (DSA-förordningen), DSA, förordningen om digitala marknader (DMA), AI-akten, EUCS (EU Cloud Certification Scheme) med flera.

– Detta arbete är i sin linda och det är viktigt att dra lärdom från till exempel införandet av GDPR där en studie från amerikanska Federal Trade Commission visat att EU-företag minskade sin användning av data och att användningen av data blev 20 procent dyrare. Framåt måste vi därför se till att genomförandet av regelverken görs på ett sätt som gynnar användningen av digitala lösningar och stärker EU:s innovationsförmåga och konkurrenskraft.

Snart ska Sverige välja 21 Europaparlamentariker. Vad är dina medskick till kandidaterna?

– Sveriges röst i EU är viktig och Europaparlamentariker har en unik möjlighet att påverka frågor som driver utvecklingen framåt! En idé skulle kunna vara att identifiera de hinder som kvarstår för att uppnå en digitaliserad inre marknad och arbeta för att undanröja dem genom att säkerställa regelharmonisering, borttagning av barriärer samt minska kostnader för aktivitet över gränserna.

Källor

- Digitaleurope (2023), Europe 2030: A Digital Powerhouse, <https://cdn.digitaleurope.org/uploads/2023/11/DIGITALEUROPE-EUROPE-2030-A-DIGITAL-POWERHOUSE-FINAL_DECEMBER_WEB.pdf>
- Digitaleurope (2024), The Single Market Love Story. 10 digital actions to save the 30-year marriage, <<https://www.digitaleurope.org/resources/the-single-market-love-story-10-digital-actions-to-save-the-30-year-marriage/>>
- ERT (2023), European Round Table for Industry, pressmeddelande 23 maj 2023, Business confidence stabilises, but Europe's competitiveness is on the decline, <<https://ert.eu/documents/business-confidence-stabilises-but-europes-competitiveness-is-on-the-decline/>>.
- Europeiska kommissionen (2022), Index för digital ekonomi och digitalt samhälle (Desi) 2022 Sverige, <<https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/88761>>.
- Europeiska kommissionen (2023), Long-term competitiveness of the EU: looking beyond 2030, COM(2023) 168 final, <https://commission.europa.eu/document/af444130-5a3e-44f2-bea6-5b9ddcb46012_en>.
- Europeiska kommissionen (2024), White Paper. How to master Europe's digital infrastructure needs?, COM(2024) 81 final, <<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/white-paper-how-master-europes-digital-infrastructure-needs>>.
- Exponential Roadmap. Scaling 36 solutions to Halve emissions by 2030, version 1.5.1, Falk, Johan et al, Future Earth. Sweden. (January 2020),
- McKinsey Global Institute (2022). Securing Europe's competitiveness: addressing its technology gap. Report September 2022.
- Meyers, Zach (2024), Helping Europe's digital economy take off: An agenda for the next Commission, Centre for European Reform.
- OECD (2024), 2023 OECD Digital Government Index, OECD Public Governance Policy Papers.
- TechSverige (2023), Svenska techbranschen 2023, <<https://www.techsverige.se/app/uploads/sites/2/2023/11/TECH-SVERIGE-RAPPORT-SVENSKA-TECHBRANSCHEN-2023.pdf>>.

EN RAPPORT FRÅN TECHSVERIGE

En techagenda för EU

Version 1, maj 2024

TechSverige är en bransch- och arbetsgivarorganisation för alla företag inom techsektorn, med uppdrag att tillsammans med medlemmarna skapa bästa möjliga villkor för en världsledande techsektor i Sverige. Bland våra över 1 400 medlemsföretag – som sammantaget har närmare 100 000 medarbetare i Sverige – återfinns allt ifrån små startupbolag med få anställda, till stora, multinationella företag med tusentals anställda runtom i världen.

Besök oss gärna på techsverige.se

